WIKIPEDIA

Muinaispreussin kieli

Tätä artikkelia tai sen osaa on pyydetty parannettavaksi, koska se ei täytä Wikipedian laatuvaatimuksia.
Voit auttaa Wikipediaa parantamalla (https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=Muinaispreussin_kieli&action=edit) artikkelia tai merkitsemällä ongelmat tarkemmin. Lisää tietoa saattaa olla keskustelusivulla.
Tarkennus: *Kuoliko kieli 1600-luvulla vai 1700-luvulla?*

Muinaispreussin kieli (tai vain **preussin kieli**) on 1600-luvulla kuollut balttilainen kieli, jota puhuivat Itämeren kaakkoisrannikolla eläneet muinaispreussilaiset.[3] Sen lähimpiä sukukieliä ovat nykyisin latvia ja liettua. Uskonpuhdistuksen aikoihin muinaispreussinkielisille alueille turvaan hakeutuneiden pakolaisten vaikutuksen sekä saksan kielen leviämisen myötä muinaispreussia puhuneet omaksuivat vähitellen muita kieliä, ja 1700-luvun loppuun mennessä muinaispreussin kieli kuoli. Vanhin painettu muinaispreussinkielinen kirja on Martti Lutherin pienemmän katekismuksen käännös vuodelta 1545. Preussi on säilynyt aluenimenä käytössä kielen katoamisen jälkeenkin, ja preussilaisten nujertajat alkoivat käyttää preussilainen-nimitystä itsestään.

Muinaispreussin kieli	
Oma nimi	*Prūsiskan*[1]
Tiedot	
Alue	Itä-Preussi
Puhujia	0 (harrastajakäyttäjiä noin 50)[2]
Sija	ei 100 suurimman joukossa
Kirjaimisto	latinalainen
Kielenhuolto	Puolan kielineuvosto
Kielitieteellinen luokitus	
Kielikunta	indoeurooppalaiset kielet
Kieliryhmä	balttilaiset kielet
Kielikoodit	
ISO 639-1	-
ISO 639-2	-
ISO 639-3	prg (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=prg)
	Ohje

Kielen piirteet

Muinaispreussi kuului länsibalttilaisiin kieliin, toisin kuin nykypäivään säilyneet muut balttialaiset kielet, jotka kuuluvat itäbalttilaisiin kieliin. Muinaispreussissa oli enemmän muinaisen balttilaisen kantakielen muotoja kuin itäbalttilaisissa kielissä.[3] Kieltä on hiljattain ruvettu elvyttämään ja sillä on noin 50 aktiivista käyttäjää[2]. Nykyisin yleisimmin käytettävä muinaispreussi perustuu samlandialaiseen murteeseen, mutta muitakin versioita on kehitetty[4].

Kielinäyte

Suomeksi	Muinaispreussiksi
Muinaispreussi (kieli)	*Prūsiskan*
Preussi	*Prūsa* tai *Prūsija*
Hei	*Kaīls*
Hyvää huomenta	*Kaīls Anksteīnai*
Kuulemiin	*Ērdiw*
Kiitos	*Dīnka*
Kuinka paljon?	*Kelli?*
Kyllä	*Jā*
Ei	*Ni*
Missä on kylpyhuone?	*Kwēi ast Spektāstuba?*
Puhutko sinä englantia?	*Bilāi tū Ēngliskan?*

Lähteet

1. Palmaitis, Mykolas Letas (2007). *Dictionary of revived Prussian: basic English-Prussian dictionary for further lexical reconstruction*. Lithuanian's World Center for Advancement of Culture, Science and Education, 353. ISBN 978-9-986-41855-9.
2. Ethnologue report for language code: prg (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=prg)
3. Old Prussian language (https://www.britannica.com/topic/Old-Prussian-language) *Encyclopedia Britannica*. Viitattu 30.5.2017. (englanniksi)
4. Old Prussian language (http://donelaitis.vdu.lt/prussian/lang.htm)

Balttilaiset kielet

galindi | kuuri | latvia | liettua | muinaispreussi | semgalli | seloni | skalvi | sudoovi